

Opvallende waarnemingen januari-maart 2011

Jeroen's drietenen

Eind januari waren Jeroen Reneerkens en Lars Gaedicke weer te gast om ons bij te praten over zijn onderzoek naar Drieteenstrandlopers. Vorig jaar was ook het Noordwijkse strand tenslotte onderzoekslocatie. Lars Gaedicke heeft toen onderzoek gedaan naar de beschikbaarheid van voedsel voor de strandlopers en de verstoring. De verwachting was dat de Gemshoornworm, een klein wormpje dat leeft in de getijzone op het strand, een belangrijke voedselbron zou zijn. Dat bleek niet zo te zijn, het Noordwijkse strand is relatief arm aan deze wormpjes, vergeleken met bijvoorbeeld het strand van Vlieland. Voor de Noordwijkse drietenen blijken met name gestrande Amerikaanse Zwaardschedes een belangrijke voedselbron. Deze waren vorige winter massaal aanwezig op het strand en de aantallen drietenen waren navenant. Dit jaar was een veel stillere winter. Op de vaste telroute op het noordstrand kwam Hein Verkade niet verder dan maximaal 573 vogels. In andere jaren is dit aantal wel eens opgelopen tot over de 1000. Er waren dit jaar

dan ook niet veel zwaardschedes beschikbaar. Jeroen heeft inmiddels een groot aantal drietenen van kleurringen voorzien langs de trekroute van Groenland tot Ghana. De gekleurringde vogels die vorige winter op het strand verbleven lieten dit jaar grotendeels verstek gaan. Jeroen vertelde tijdens zijn lezing dat hij de indruk had dat een aantal van zijn geringde drietenen tijdens het winterseizoen de hele Hollandse kust afschuimen op zoek naar de beste voedselplekken. Als het ergens goed toeven is, bijvoorbeeld vanwege een stranding van zwaardschedes, dan weten ze dat snel. Is er weinig te vinden dan zijn ze ook weer snel weg. Het viel Jeroen op dat vogels die hij in het najaar op het wad bij Vlieland had geringd in de winter de Hollandse kust leken te verkennen. Dit beeld werd dit jaar bevestigd. Begin februari zag Hein Verkade twee gekleurringde drietenen. Eén was een oude bekende, één van de vogels die hier vorige winter verbleef, de ander nieuw. Beide bleken een week eerder nog op de Hondsbossche Zeewering te zitten. Een dag later zat één van

geringde Strandloper 8 januari 2010 foto: Piet Broekhof

*Gekleurringde Drieteen 4 maart 2011 Ter Heijde
foto: Jacco Duijndam*

de twee vogels alweer bij Monster. Blijkbaar was er bij Noordwijk bij gebrek aan gestrande zwaardschedes weinig te halen en is de vogel verder afgezakt naar het zuiden om te zien of het daar beter zou zijn. Zo zie je dat als er goed gelet wordt op gekleurringde Drieteenstrandlopers we steeds meer over hun winterse verplaatsingen te weten komen. Stukje bij beetje leren we zo onze logovogel steeds beter kennen.

Jaar van de Boerenzwaluw: nu!

De eerste Boerenzwaluw was vroeg dit jaar. Al op 29 maart werd de eerste overvliegende vogel gemeld. Gemiddeld kwam in de afgelopen 20 jaar de Boerenzwaluw op 1 april aan. Op de vogelaarsavond vertelden Rien Sluys en Hein Verkade over de Boerenzwaluwnesten die ze volgen op Oud-Leeuwenhorst. Ze kwamen verrassende dingen tegen, waarbij je je realiseert hoe weinig je eigenlijk weet van zo'n bekende vogel. Dit jaar besteden SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland extra aandacht aan de Boerenzwaluw. Deze sierlijke ambassadeur van een natuurrijk landelijk gebied komt nog algemeen voor, maar zit wel in de knel. De stand kelderde in veertig jaar met 50% en hij staat inmiddels dan

ook op de Rode Lijst. Boerenzwaluwen leven altijd in de buurt van mensen. Je zou dus veronderstellen dat de belangrijkste oorzaken voor de achteruitgang al bekend zijn. Dat is echter niet het geval. Daarom willen SOVON en Vogelbescherming Nederland in 2011 met hulp van zoveel mogelijk mensen kennis verzamelen die nodig is om de Boerenzwaluw beter te beschermen. Eén van de mogelijkheden is om mee te doen aan de publiekstelling. Dit is een één- of tweemaalige telling van nesten op een boeren erf, in een schuur onder een brug of waar dan ook. Iedereen kan hier aan meedoen, mits je natuurlijk medewerking van de eigenaar krijgt. De eerste telperiode is van 20 mei tot 15 juni, dus nu! Weet je een goede plek met Boerenzwaluwen en wil je meedoen, kijk dan op www.jaarvandeboerenzwaluw.nl voor nadere informatie

Ontwerp: Elwin van der Kolk